

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 480/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti ZIPCITY Liptovský Mikuláš spol. s r. o., Chrenovská 22, Nitra, IČO 36 522 856, zastúpenej advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 50/2018 z 28. januára 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti ZIPCITY Liptovský Mikuláš spol. s r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. apríla 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti ZIPCITY Liptovský Mikuláš spol.

s r. o., Chrenovská 22, Nitra, IČO 36 522 856 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obdo 50/2018 z 28. januára 2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalobkyne v konaní o zaplatenie peňažnej sumy vo výške 1 287 886,60 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody proti žalovanému mestu Liptovský Mikuláš. Nárok na náhradu škody odvádzala sťažovateľka od porušenia povinnosti žalovaného uzatvoriť kúpnu zmluvu, ktorá vyplývala z uzatvorenia zmluvy o budúcej kúpnej zmluve č. 15/2009 z 8. júla 2009 (ďalej aj „zmluva o budúcej kúpnej zmluve“) medzi sťažovateľkou a žalovaným.

3. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 9 Cb 249/2011-513 z 26. novembra 2013 zaviazal žalovaného uhradiť sťažovateľke sumu 3 311,31 eur. Rozsudkom okresného súdu č. k. 9 Cb 249/2011-956 z 23. februára 2017 bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá. Po podaní odvolania Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) potvrdil v poradí druhé rozhodnutie súdu prvej inštancie rozsudkom sp. zn. 13 Cob 140/2017 z 28. februára 2018. Sťažovateľka napadla rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaním, prípustnosť ktorého odvodzovala od § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím odmietol dovolanie z dôvodu podľa § 447 písm. f) CSP.

4. Sťažovateľka v podanom dovolaní formulovala právnu otázku, ktorá podľa jej názoru ešte v praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená, a to, či má na platnosť právneho úkonu vopred schváleného uznesením mestského zastupiteľstva vplyv, ak je tento právny úkon uzavretý v medziach tohto schválenia, teda v rámci mandátu udeleného primátorovi

zastupiteľstvom. Najvyšší súd uviedol, že sťažovateľkou špecifikovaná právna otázka je individuálna a nie je otázkou zásadného právneho významu.

5. Podľa názoru sťažovateľky ňou podané dovolanie malo byť podrobené meritórnemu prieskumu, pričom oponuje, že každá otázka prejednávaná súdmi Slovenskej republiky je založená na konkrétnych okolnostiach podmienených povahou sporu, čo však nie je dôvodom na odmietnutie preskúmania týchto otázok všeobecnými súdmi. Závery najvyššieho súdu zasahujú do práva sťažovateľky na prístup k súdu a odopierajú arbitrárnym spôsobom jej právo na súdnu ochranu v dovolacom konaní podľa § 419 a nasl. CSP.

6. Navyše sťažovateľka uvádza, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nie je zdôvodnené ústavnoprávne udržateľným spôsobom, čím najvyšší súd porušil povinnosť kladenú na kvalitu odôvodnenia súdnych rozhodnutí v zmysle judikatúry ústavného súdu, ako aj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, pričom sťažovateľka poukázala na prípad *Vetrenko v. Moldova*, rozsudok z 18. mája 2010 k sťažnosti č. 36552/02.

7. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ktoré žiada zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľka si zároveň uplatňuje nárok na náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd ustálil, že jej podstatou je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu z dôvodu, že najvyšší súd sa arbitrárnym spôsobom a bez riadneho odôvodnenia svojho rozhodnutia odmietol meritórne zaoberať sťažovateľkou podaným dovolaním zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keď skonštatoval, že dovolacia otázka formulovaná sťažovateľkou nie je otázkou zásadného právneho významu a z tohto dôvodu bolo jej dovolanie odmietnuté.

17. Ústavný súd z rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré tvorili prílohu ústavnej sťažnosti, zistil, že nárok sťažovateľky bol odvodený od tvrdeného porušenia povinnosti žalovaného uzatvoriť so sťažovateľkou kúpnu zmluvu. Takáto povinnosť žalovaného mala

vyplývať zo zmluvy o budúcej kúpnej zmluve. Všeobecné sudy konštatovali, že sťažovateľka nemá nárok na náhradu škody, pretože žalovaný nemal povinnosť s ňou kúpnu zmluvu uzatvoriť, keďže posúdili zmluvu o budúcej kúpnej zmluve ako absolútne neplatnú. Dôvodom absolútnej neplatnosti zmluvy o budúcej kúpnej zmluve bol jej rozpor s uznesením mestského zastupiteľstva žalovaného č. 16/2009 z 5. februára 2009 (ďalej len „uznesenie mestského zastupiteľstva“), ktoré schválilo predaj mestských pozemkov v prospech sťažovateľky spolu s výmerou približne 12500 m². Zmluva o budúcej kúpnej zmluve č. 15/2009 z 8. júla 2009 uzatvorená medzi sťažovateľkou a žalovaným obsahovala povinnosť žalovaného previesť na sťažovateľku mestské pozemky s výmerou 3780 m². Sťažovateľka zastávala právny názor, že zmluva o budúcej kúpnej zmluve bola uzatvorená v rámci mandátu udeleného uznesením mestského zastupiteľstva, z ktorého vyplývalo oprávnenie prevádzať pozemky do výmery 12500 m², teda aj v menšej výmere. Uznesenie mestského zastupiteľstva neobsahovalo presný údaj o výmere prevádzaných pozemkov, iba údaj „cca. o výmere 12500 m²“, ktorý v tomto znení ani nemohol byť premietnutý do obsahu kúpnej zmluvy, keďže by išlo o neurčité ustanovenie zmluvy. V rámci tejto právnej argumentácie sťažovateľka formulovala dovolaciu otázku o správnosti záveru krajského súdu, či možno zmluvu o budúcej kúpnej zmluve posúdiť ako neplatnú, ak bola uzatvorená v rámci mandátu mestského zastupiteľstva na prevod pozemkov, a nie v rozpore s ním. Takto formulovaná právna otázka nebola ešte v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu vyriešená, preto sťažovateľka dôvodila prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

18. Najvyšší súd v rámci posudzovania prípustnosti dovolania uviedol (bod 24 napadnutého uznesenia), že právna otázka formulovaná sťažovateľkou spočíva v posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych skutkových okolností, ktoré sú svojou povahou jedinečné a neopakovateľné, závery odvolacieho súdu neboli výsledkom aplikácie konkrétneho ustanovenia určitého právneho predpisu, ale komplexného vyhodnotenia skutkových okolností danej veci a otázky tohto typu nemôžu mať znaky zásadného právneho významu. Konkrétne uviedol, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd pri posudzovaní veci vychádzali z textu uznesenia mestského zastupiteľstva ako celku a z neho vyvodili, že vôľou žalovaného bolo odpredať v uznesení špecifikované pozemky

v celkovej výmere približne 12500 m² za cenu 66 eur/m², a nie odpredať akýkoľvek z uvedených pozemkov až do limitu 12500 m² pri zachovaní ceny 66 eur/m² bez ohľadu na charakter vybraného pozemku. Z tohto dôvodu sťažovateľka nevymedzila spôsobilú dovolaciu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, prípustnosť dovolania nebola procesne daná, čo viedlo k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP.

19. Ústavný súd aj s poukazom na svoju stabilizovanú judikatúru zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu, za podmienky, že posúdi otázku prípustnosti ústavne udržateľne. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

20. Ďalej je potrebné zvýrazniť, že inštitút dovolania koncipovaný v Civilnom sporovom poriadku nie je súdnym prieskumom všetkých rozhodnutí súdov najvyšším súdom ako treťou inštanciou. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Pri zvažovaní dôsledkov zistených procesných nesprávností treba mať vždy na zreteli, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti už právoplatnému rozhodnutiu vykazujúcemu atribúty záväznosti a nezmeniteľnosti (BAJÁNKOVÁ, J., GEŠKOVÁ, K. In: ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. *Civilný sporový poriadok*. 1. vydanie. Praha : Nakladateľství C. H. Beck, 2017, s. 1345.).

21. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa konkrétnym spôsobom vysporiadal s nastolenou dovolacou otázkou. Najvyšší súd uviedol, že s ohľadom na vysoko individualizované skutkové okolnosti, z ktorých krajský súd vyvodil svoj záver, sťažovateľkou postavená otázka nebola právnou otázkou v tom zmysle, ako ju má na mysli § 421 CSP. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP musí spočívať v nastolení výsostne

právnej otázky, ktorej zodpovedanie je pre predmetný prípad kľúčové. V sťažovateľkinom prípade bol podstatný záver krajského súdu, že zmluva o budúcej zmluve bola uzatvorená v rozpore s uznesením mestského zastupiteľstva, a nie v rámci jeho znenia, a preto je absolútne neplatná. S týmto názorom sa sťažovateľka snažila polemizovať prostredníctvom podaného dovolania, tento záver ale nezávisel rýdzo od právneho posúdenia veci, ale najmä od vyhodnotenia konkrétnych skutkových okolností prípadu.

22. Z uvedených dôvodov je napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu odôvodnené spôsobom súladným s garanciami obsiahnutými v čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru týkajúcimi sa nielen riadneho odôvodnenia súdnych rozhodnutí, ale aj práva na prístup k súdu, resp. práva na prístup k dovolaciemu súdnemu prieskumu, ktorý je svojou povahou výnimočným právnym inštitútom vstupujúcim do právoplatne rozhodnutých vecí iba v odôvodnených zákonom stanovených prípadoch.

23. K námietke sťažovateľky, že súdy v Slovenskej republike riešia v rámci rozhodovacej činnosti právne otázky založené iba na konkrétnych skutkových okolnostiach prípadu, ústavný súd uvádza, že s týmto tvrdením možno súhlasiť, keďže tvorí základ rozhodovacej činnosti súdov, ale vo vzťahu k dovolaciemu prieskumu ho nemožno aplikovať absolútne, a to s ohľadom na už uvedený účel a význam dovolacieho konania.

24. O zjavne neopodstatnenej ústavnej sťažnosti pritom možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (m. m. IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

25. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Vzhľadom

na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v nej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu